

Ямшинська Н.В.

(КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ)

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛADOVA ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

E-mail: nyamshinskaya@ukr.net

Життя суспільства зараз повністю підпорядковане стрімкому росту нових технологій, нових можливостей, що викликано прогресивними економічними змінами. Такі зміни сприяють розвитку конкуренції на ринку товарів та послуг, створенню нових робочих місць і, в свою чергу, вимагають підтримки наукових досліджень, технічного розвитку та інноваційної складової виробничого процесу. Щоб відповідати новим стандартам та задовольняти сучасним вимогам європейської інтеграції, відчувати себе ефективним учасником ринкових взаємин, молодий фахівець має бути озброєним знаннями про останні досягнення в галузі науки та техніки та бути активним учасником соціального життя молоді країни.

Щоб нині підготувати освічених, озброєних глибокими знаннями фахівців, посилюються вимоги і до сучасного викладача вищого навчального закладу, який повинен постійно підвищувати свій професіоналізм, щоб бути готовим задовольняти освітні потреби суспільства, потреби виробництва в спеціалістах певного освітнього рівня. Освітній процес для викладача повинен бути безперервним, що є реакцією система освіти на динамічні зміни, що відбуваються у суспільстві, економіці та в потребах особистості.

Дослідженню питання підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності викладачів вищих навчальних закладів присвячені наукові праці вчених Ю. Алферова, І. Зязюна, Л. Кайдалової, І. Курдюмова, Г. Матушанського, Л. Писарева, Н. Щокіної та ін. [1].

В процесі підвищення кваліфікації педагогів повинні вирішуватися наступні задачі:

- розвиток професійних компетенцій, необхідних для ефективної роботи в соціально-економічних та культурних умовах, що змінюються;
- формування методологічної культури за рахунок отримання додаткових знань, як базових, так і в області філософії освіти;
- подолання професійних стереотипів, розвиток творчої активності, сприйнятливості до нового;
- розширення наявних знань з урахуванням досягнень сучасної науки, оволодіння новими способами мислення, ефективними технологіями професійної діяльності;
- зміна педагогічного менталітету, актуалізація інтенції до професійного та особистого саморозвитку [2].

Зміст та форми підвищення кваліфікації викладачів повинні урізноманітнюватися з урахуванням рівня професіоналізму, досвіду викладання дисциплін та педагогічної майстерності.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників здійснюється за денною, вечірньою, дистанційною, індивідуальною формами навчання.

Серед форм підвищення кваліфікації найбільш поширеними є: лекція, практичне та семінарське заняття, семінари-тренінги, конференції, “круглі столи”, групові та індивідуальні консультації. На сьогодні однією із сучасних форм організації роботи по підвищенню кваліфікації та дистанційному навчанню є проведення вебінарів, які дозволяють реалізувати підвищення кваліфікації, використовуючи в режимі реального часу комунікацію, співпрацю та рефлексію, упроваджувати інноваційні педагогічні технології.

Також слід відзначити таку форму навчання дорослих, як стажування, яке має на меті підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників з метою удосконалення їх фахової підготовки. Стажування науково-педагогічних працівників як одна з форм їх професійного вдосконалення здійснюється в університетах, наукових

установах Національної академії педагогічних наук України, а також в академіях та інститутах післядипломної педагогічної освіти.

Особливість і цінність програм стажування для науково-педагогічних працівників визначається таким:

1) участь навчального закладу, який направляє на стажування свого працівника, у проектуванні й/або узгодженні освітньої програми стажування;

2) висока мотивація стажувальників щодо засвоєння програми;

3) формування і розвиток основних компетенцій стажувальників на основі діяльнісного підходу з виходом на конкретні затребувані ВНЗ і науково-педагогічним працівником результати, наприклад, готовність розвивати інноваційну інфраструктуру свого навчального закладу, впроваджувати практично отриманий у процесі стажування досвід, здійснювати науково-дослідницьку діяльність із використанням нових методів, за новими напрямками тощо;

4) розвиток контактів у академічному науковому й освітньому середовищі [3].

Формування професійної компетентності досягається в тому випадку, коли на зміну рецептурно інформаційного підходу приходить компетентнісний, який робить того, хто навчається, активним учасником пошуку рішень типових проблем, що виникають в його професійній діяльності. Проблема негнучкості, інерційності, слабкої реакції системи освіти на зовнішні сигнали багато в чому пов'язана з проблемою дефіциту викладацьких і управлінських кадрів необхідної кваліфікації.

На жаль сьогодні не всі викладачі вищої школи готові до саморозвитку в професійній діяльності та активній самоосвіті. Але кожен викладач повинен усвідомлювати, що забезпечувати розвиток студента, як майбутнього професіонала, може тільки педагог, який сам знаходиться в активному саморозвитку. Тому основним завданням діяльності сучасного вищого навчального закладу в Україні має стати формування інноваційного освітньо-виховного середовища, що передбачає не тільки зміни в організації навчання, а й удосконалення професійної майстерності викладачів.

Література:

1. Пімінов О.Ф. Підвищення кваліфікації викладачів – невід'ємна складова забезпечення якості освіти / О.Ф. Пімінов, Л.Г. Кайдалова, Н.Б. Щокіна // Зб. наук. пр. – Ялта, 2013. – Вип. 41. – Ч. 4. – С. 189–195.

2. Копытова Н.Е. Повышение квалификации преподавателей вуза: состояние и проблемы // Вестник Тамбовского университета. Серия: Гуманитарные науки. 2012. №4(108), С. 108–117.

3. Мирончук Н.М. Стажування як форма підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників / Мирончук Н.М. // Андрагогічний вісник. – 2013. – №4. – С. 64–69.

Ямшинський М.М., Федоров Г.Є.

(КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ)

ОКАЛИНОСТІЙКІСТЬ ЖАРОСТІЙКИХ СТАЛЕЙ ЗАЛЕЖНО ВІД ВМІСТУ В НИХ ВУГЛЕЦЮ

E-mail: yamshinskiy@ukr.net

Загальновідомо, що основний елемент будь-якої сталі – вуглець – справляє суттєвий вплив не тільки на ливарні та механічні властивості, але й на спеціальні. Наприклад, з підвищенням вмісту вуглецю в жароміцних сталях їх експлуатаційні властивості (тривала міцність, повзучість, допустима робоча температура тощо) знижуються. Невипадково такі сталі вміщують у своєму складі мінімальну для ливарного сплаву кількість вуглецю. Очевидно, що й в жаростійких сталях вміст вуглецю має бути оптимальним з урахуванням